

V české heraldice známe jabloň jako mluvící znamení především ve znaku městysu Lhenice. Vlastní ji také např. Jablonec nad Nisou. Bývá vyobrazena i ve znameních cechu hrnčářů, kde Adam s Evou postávají pod Stromem poznání. Procházka za poznáním osudů někdejších obyvatel malebného kraje pod Stráží nás dnes zavede do Klatov.

PhDr. Božena Zýková, roz. Pinterová

* 2. března 1933 Lhenice, † 14. října 1993, tragická dopravní nehoda u Mochtína (Klatovsko) při návratu ze služební cesty z Kašperských Hor. Historička umění, etnografka, 1960 - 1971 ředitelka muzea v Klatovech.

V historii našeho zemského národopisu zůstává zapsána jako energická, obětavá muzejní pracovnice s obdivuhodným smyslem pro hledání, nalézání a půvabně přibližování lidových tradic širší veřejnosti. Členka tvůrčího týmu klatovských muzejníků, skvěle naplňujících svůj úkol - poznat, zmapovat a uchovávat v paměti historii a osobitou kulturu kraje. Odborná činnost Dr. Zýkové byla nesena především zájmem o umělecký průmysl, zejména o klatovské hračky a sklo. Během svého působení v klatovském muzeu zásadně ovlivnila celou výstavní činnost a tvorbu i uspořádání sbírkových fondů. Její práce tak zůstává trvalým, ale stále otevřeným odkazem i věčnou pozvánkou pro příští generace.

Dr. Zýková pocházela ze lhenické starousedlé rodiny Pinterů. Otec Alois Pinter († 1945) byl nájemcem hostince, maminka pak do r. 1958 tuto restauraci vedla jako zaměstnankyně Jednoty Prachatice. Jejich dcera Božena získala základní vzdělání na obecné a měšťanské škole ve svém rodišti. Od roku 1947 studovala na Reálném gymnasiu v Českých Budějovicích, kde maturovala v roce 1952. Poté úspěšně absolvovala Školu uměleckých řemesel v Brně (1952 - 1956, atelier výtvarníka prof. Karla Langerera, znalce lidové kultury). Odbornou praxí prošla v brněnském Zemském muzeu u Dr. Hálové a v Okresním vlastivědném muzeu v Českých Budějovicích u Dr. Hájkové. V roce 1956 se provdala za MVDr. Václava Zýku, obvodního veterinárního lékaře v Manětíně na severu Plzeňska a narodil se jim syn Václav. Později se rodina přesunula na Klatovsko do Švihova, kde po pouhých čtyřech letech manželství MVDr. Zýka zemřel. Božena Zýková pak 1. 2. 1960 nastoupila jako odborná pracovnice do Okresního muzea a galerie v Klatovech, kde od roku 1961 do 31. ledna 1971 byla ředitelkou. V profesi historičky umění zde setrvala celkem dvacet let až do 30. 6. 1980.

Doktorátu filosofie dosáhla Božena Zýková na Filosofické fakultě UK v Praze (byla promována v aule Karolína dne 2. 7. 1969), kde vystudovala národopis a dějiny umění během „zlatých šedesátých“ let (1962 - 1969) na katedře etnografie a folkloristiky. Svou diplomovou práci za vedení Dr. Antonína Robka CSc. na téma „*Dějiny vzniku národopisného oddělení klatovského muzea a lidové hračky v jeho sbírkách*“ obhájila v březnu 1969. Svoje profesní vzdělávání Dr. Zýková ještě zdárně završila po odchodu z ředitelské funkce postgraduálním studiem oboru muzeologie pro etnografy v letech 1971 - 1974, rovněž na pražské FF UK. Západočeskému muzejnictví zůstala věrná i po r. 1989, kdy působila na Okresním úřadě v Klatovech v odboru kultury.

Výběrová bibliografie publikovaných prací PhDr. Boženy Zýkové z let 1969 - 1993

- Nemovitě památky města Klatov (Nové Klatovsko 4. 4. 1969)
- Sešli se rodáci (Pravda 22. 9. 1969)
- Sjezd rodáků v Červeném Poříčí (Nové Klatovsko 3. 10. 1969)
- Kroužek rodáků a přátel Klatov v Praze... (Nové Klatovsko 27. 4. 1979)
- Seriál článků Hračka včera a dnes (Časopis Československá hračka 1984 - 1986: Lidové hračky ve sbírkách národopisného odd. muzea v Klatovech. Krušnohorské hračky. Dřevěné hračky z rodiny Kantorů z Vlkoníc. Valašské hračky. Hliněné a dřevěné hračky chodské, těstové hračky pacovské. Ruské a polské lidové hračky ze dřeva)
- Drobné národopisné příspěvky v časopisu Český lid, 1993.

Prameny a literatura

- Kartotéka osobností a bibliografie prací z fondů Vlastivědného muzea Dr. Hostaše v Klatovech. Za vzácné informace k životopisu lhenické rodačky Dr. Zýkové děkuji sl. Polívkové z klatovské muzejní knihovny.
- Lidová kultura, národopisná encyklopedie Čech, Moravy a Slezska. Seznam diplomovaných absolventů národopisu FF UK v Praze. Editoři S. Brouček a R. Jeřábek, Praha 2007.
- Požár okamžitě po nárazu vozu. Jako blesk z čistého nebe ... Klatovský deník 16. 10. 1993 (red.)
- V hořících troskách zahynulo 5 lidí. Týdeník Klatovska 21. 10. 1993 (red., mí)
- Smutné výročí. Časopis Český lid 4, 1994 (M. Moravcová).

Znak nakreslil Karel Liška v roce 1969, pro ML připravil -mt-